WAT ZIJN DE NODEN VAN MANTELZORGERS VAN PSYCHIATRISCHE PATI?NTEN EN HOE KAN DE HUISARTS AAN DEZE NODEN TEGEMOET KOMEN? EEN KWALITATIEF ONDERZOEK AAN DE HAND VAN SEMIGESTRUCTUREERDE INTERVIEWS.

Haio: WELLENS Nina , U.G.
Promotor: DEVEUGELE Myriam
Praktijkopleider: DERAEVE Liesbeth

Context: In Vlaanderen zijn er momenteel ongeveer 60 000 mantelzorgers. Mantelzorgers ervaren een zekere belasting bij het uitoefenen van deze functie. Ze lijden vaker aan depressie, ervaren meer stress en minder subjectief welbevinden. Uit de literatuur blijkt dat deze belasting verminderd kan worden door interventies die de patiënt of de mantelzorger ondersteunen.

Onderzoeksvraag: Wat zijn de noden zijn van mantelzorgers van psychiatrische patiënten en hoe kan de huisarts aan deze noden tegemoet komen?

Methode: Eerst werd er een literatuuronderzoek uitgevoerd naar de factoren die een invloed hebben op de ervaren belasting van mantelzorgers en hoe deze belasting verminderd kan worden. Aanvullend werd een kwalitatief onderzoek uitgevoerd in de eigen huisartspraktijk. Een semigestructureerd interview werd afgenomen bij mantelzorgers van psychiatrische patiënten om de noden van de mantelzorgers en de rol van de huisarts in kaart te brengen.

Resultaten: Aan de studie namen zeven kandidaten deel. De functie als mantelzorger werd door de meesten als lastig ervaren (n=5). Noden die werden geformuleerd zijn de verwerving van ziekte-inzicht, het krijgen van erkenning, het kunnen ventileren, het uitbreiden van het sociaal netwerk, meer vrije tijd en administratieve en financi?le ondersteuning. De huisarts blijkt niet altijd een steunfiguur voor de mantelzorger te zijn. Zo is hij niet altijd op de hoogte van de mantelzorgfunctie (n=3) en indien wel, is dit niet of zeer sporadisch een gespreksonderwerk (n=3). Verwachtingen ten aanzien van de huisarts zijn: dat deze luistert bij problemen (n=2), inzicht brengt in het ziektebeeld van de patiënt (n=2), informatie geeft over mantelzorgorganisaties (n=3) en de mantelzorgpremie (n=2).

Conclusie: De noden voor de mantelzorger zijn: een betere ondersteuning van de psychiatrische patiënt, het betrekken van de mantelzorger bij de zorgplanning en een gemakkelijk toegankelijke praktische ondersteuning van de mantelzorger. De mantelzorgers formuleren tevens de behoefte aan verwerving van ziekte-inzicht, vrije tijd, uitbreiding van het sociaal netwerk, de mogelijkheid te kunnen ventileren en ervaringen te delen. In deze studie vinden we zeven mogelijke taken die voor de huisarts zijn weggelegd: Het identificeren van mantelzorgers van psychiatrische patiënten. Het uitnodigen van mantelzorgers bij problemen. Het erkennen van de mantelzorgtaken en de ervaren belasting. Het betrekken van de mantelzorgers in de zorgplanning. De mantelzorger ondersteunen in het aanspreken en het activeren van het sociaal netwerk. Informatie geven over het bestaan van mantelzorgorganisaties en financi?le en organisatorische ondersteunende maatregelen.